

Onun düşüncesine göre insan ve insanın asıl gayesi bu dünyayı terk edip başka dünyaya göçmek değil, Allah'a yakın olmaktır, Allah'tan hakikati, iyiliği istemek, İmadeddin Nesîmî Kur'an'ı büyük ilim olarak görür, Ayet-i Kerimelere başvurur, Hurufi bakış açısıyla dinî konuları şerh eder. İmadeddin Nesîmî'nin ustalığını onun keskin içerikli şiirleri, açık, poetik dil ile ifade edilen ve sınırları aşan felsefi derinlikli mısralarından anlamak mümkündür. Çok üstün poetik ustalığı, şiir dünyasının gizemli yönleri daha çok gazel türünde açıkça göze çarpar. Şiirlerinin çoğu aşk teması üzerine felsefi lirizm ile yazılmıştır. İmadeddin Nesîmî'ye kadarki şairlerin şiirleri de Nesîmî'nin şiirleri ile aynı potada değerlendirildiği gibi karşılaştırılarak da ele alınır. Belirtilmesi gereken önemli bir husus da şudur ki, Şairin en güzel mısraları, insanoglunun yüceliğine vurgu yaptığı mısralarıdır. Mesela, "Hazineyi arama sen taşa veya demirde,/ İnsanoglu hazinedir bilesin her devirde!" mısraları bunu kanıtlar niteliktedir.

Âşık edebiyatının sonraki temsilcilerinin eserlerinde de İmadeddin Nesîmî'nin etkisini görmek mümkündür. İmadeddin Nesîmî; gazel, rubai, tuyug türlerinde şiirler yazan, eserleriyle de Ortadoğu ve Merkezî Asya ülkelerinde tanınan bir şairdir. Ayrıca günümüz şiirini de Nesîmî'siz hayal etmek mümkün olmadığını zamanın kanıtladığına şahit oluyoruz.

Türkiye'de İmadeddin Nesîmî'nin eserleri 2 kere (1871-1880 yıllarında) yayınlanmıştır. Ayrıca müstakil olarak yayınlanmamış eserleri de dergilerde, antolojilerde yer almıştır.

1926 yılında Bakü'de tezkireci Salman Mümtaz tarafından "Divan"ı yayınlanmıştır.

1973 yılında doğumunun 600. yıl dönümü armağanı olarak Azerbaycan sinema yönetmeni Gasan Seyitbeyli tarafından sinema filmi çekilmiştir.

2019 yılında, doğumunun 650. yılı dolayısıyla "Nesîmî yılı" ilan edildi.

Sonuç olarak, Seyyid İmadeddin Nesîmî'nin Türk şiiri tarihinde ve felsefesinde ayrı bir yere sahip olduğunu ve onun şiirinin genel olarak insanlığın hümanist eğilimindeki felsefi düşünceleri barındırdığını söyleyebiliriz.

**Yrd. Doç. Dr.*

K. M. Cumakadirova

N. İsanov Kırgız Devlet İnşaat, Ulaşım ve Mimari Üniversitesi Kırgız Dili Bölümü Bölüm Başkanı

Dalda Ne Var

◆ Mehmet Şeker

Dalda kiraz
Gülse biraz
Başka türlü
Geçmez bu yaz

Dalda vişne
Gönlüm teşne
Başka türlü
Bitmez iş ne

Dalda erik
Topla ferik
Başka türlü
Dolmaz derik

Dalda incir
Elde zincir
Başka türlü
Derdi dindir

Dalda üzüm
İki gözüm
Başka türlü
Nedir çözüm

Dalda zeytin
Koş gel tin tin
Başka türlü
Durum çetin

Dalda elma
Gel de alma
Başka türlü
Haber salma

Dalda armut
Yanında dut
Başka türlü
Aklında tut